

сільського господарства та продовольства, Міністерством рибальства та використання морських ресурсів і т.п.).

Досить істотна в Канаді роль державного регулювання в галузі виробництва і особливо експорту продукції сільського господарства (за кордон поставляється близько 50 проц. цієї продукції. На неї припадає приблизно 10 проц. всіх експортних валютних надходжень країни). В першу чергу це зернові культури, або близько 70 проц. надходжень від експорту всієї сільськогосподарської продукції. Згідно з Законом Канади про зерно ("Canada Grain Act") та Законом Канади про пшеничний комітет ("Canadian Wheat Board Act"), федеральний уряд здійснює широкий контроль за цією галуззю, надає фінансово-економічну підтримку фірмам, зайнятим у виробництві та експорті зерна, реалізує різні державні програми, фактично субсидуючи ці програми з державного бюджету.

Пероґативою федерального уряду Канади є і тарифне регулювання зовнішньоторговельних операцій, яке здійснюється відповідно до Митного законодавства. Саме це законодавство, зокрема, визначає виключне право федерального уряду на справляння мит. Відповідно до Конституції країни урядам провінцій справляння мит заборонене.

Спеціальна система оподаткування експорту та імпорту в Канаді відсутня (за винятком тарифних методів). Разом з тим, певним чином на зовнішньоторговельні операції впливає система оподаткування, що діє на внутрішньому канадському ринку. Ця система передбачає як федеральні, так і провінційні податки, які концептуально подібні до європейських податків на додаткову вартість або податки на продаж.

До компетенції федеральних урядових органів відносяться питання захисту канадських компаній від несправедливої конкуренції. Найбільш розповсюдженою формою такого захисту є антидемпінгові мита. Розслідування випадків демпінгу здійснюється у вигляді дволанкової процедури, в котрій беруть участь два федеральних відомства. Департамент доходів визначає, чи дійсно демпінг мав місце та класифікує його ступінь.

Канадський трибунал міжнародної торгівлі визначає матеріальну шкоду або загрозу її можливості для канадських компаній - виробників аналогічного товару. Трибунал починає розслідування з моменту оголошення Департаментом доходів попереднього визначення про демпінг. Проце-

дура розслідування має бути завершена протягом 120 днів після оголошення попереднього визначення.

Питання іноземних інвестицій регулюються федеральним Законом про інвестиції ("The Investment Canada Act", 1985 р.). Контроль за виконанням закону покладений на Агентство по інвестиціях ("Investment Canada"), яке після реорганізації Кабінету Міністрів Канади в січні 1994 року увійшло до складу Департаменту промисловості.

Корпорація розвитку експорту відіграє важливу роль в зовнішніх економічних зв'язках Канади. Через її діяльність здійснюється страхування зовнішньоторговельних організацій, закордонних інвестицій, надання експортних кредитів.

Основний напрямок і мета діяльності Корпорації полягає в сприянні канадському експорту. Це завдання Корпорація виконує шляхом надання фінансових коштів, гарантій та страхувань, що в поєднанні з консультативними та іншими послугами розширює можливості експортування канадської продукції.

В основу канадської зовнішньо-економічної стратегії, яка щорічно актуалізується, покладена ідея створення багатосторонньої торговельної системи як одного з інструментів економічного зростання канадської економіки та створення робочих місць.

На досягнення визначених стратегією пріоритетів спрямовані чотири принципи внутрішньої політики співробітництва Федерального уряду з провінціями, муніципалітетами та приватним сектором:

1. активізація участі канадського бізнесу в міжнародній економіці;
2. диверсифікація міжнародних ринків бізнесу;
3. залучення міжнародних капіталів і сприяння науці та технологіям;
4. створення ділової "Команди Канади" за участю трьох рівнів: федерального уряду, провінцій, приватного сектору.

Канада є привабливим ринком для іноземних партнерів. Важливою рисою канадської економіки є високий ступінь її залежності від міжнародної торгівлі.

В останні роки експорт товарів і послуг складав 27-30% і більше від ВВП Канади, а в 1995 - 36,8, доля імпорту досягала 25-31 % ВВП.

Основні статті канадського експорту:

- пасажирські автомобілі, вантажні автомобілі, складові частини автомобільних двигунів, деревина м'яких порід, сира нафта.

Основні статті канадського імпорту:

- складові частини автомобільних двигунів, пасажирські автомобілі, електронні комп'ютери, сира нафта, електронно-променеві трубки та напівпровідники.

За рахунок імпорту Канада задовольняє:

- половину потреби швейної індустрії в тканинах;
- 77 проц. ринкової потреби у верстатній продукції;
- 72 проц. ринкової потреби в гірничому обладнанні;
- зростаючу потребу в промисловому електроустиаткуванні;
- 80 проц. сільськогосподарського обладнання;
- 63 проц. ринкової потреби в лісопромисловому обладнанні.

Зараз я хотів би торкнутись більш жвавої теми: канадсько-українська торгівля. Її дійсно ліпше називати "жвавою" - рухлива і маленька.

В 1994 році обсяг українського експорту був на 12 проц. більшим, ніж в 1993 році. За 1995 рік обсяг товарообігу між двома країнами зріс в 2,5 рази порівняно з 1994 роком і становив: а) за українською митною статистикою 117,4 млн. ам.дол. б) за канадською статистикою 63,5 млн. кан.дол. Ми вважаємо, що торгівля України з Канадою знаходиться на 5-му місці в країнах Великої Сімки (після Німеччини, США, Великобританії та Італії)

В 1995 році, попри відомі внутрішні економічні проблеми український експорт не тільки не падав, але й тримав динаміку 16-процентного випередження обсягів попереднього року.

Канадський імпорт за 1995 рік в Україну виріс майже в 6 разів порівняно з обсягами 1994 року. Саме імпорт канадських товарів виявив істотний вплив на формування товарообороту канадсько-української торгівлі. Його стрімке зростання при порівняно менших темпах росту українського експорту спричинило в травні 1995 року втрату Україною експортного сальдо торгового балансу. На 01.01.96 року негативне (імпортне) сальдо становило 45,7 проц. товарообороту канадсько-української торгівлі.

За даними Департаменту статистики Канади обсяг українського експорту до Канади в січні 1996 року майже в 5 разів перевищує відповідний обсяг січня 1995 року, а канадський експорт в Україну за той же період збільшився більше ніж вдвічі.